

Handläggare
Annika Andersson
Telefon: 08-50812192

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
15 juni 2023

Förslag till ändring av stadsdelsnämndernas myndighets- och kostnadsansvar för brukare i LSS-bostad

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2023/279

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

I remissen föreslås att myndighets- och kostnadsansvar inte ska byta stadsdelsnämnd i samband med att brukare i bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS flyttar. Förvaltningen har inga invändningar mot förändringen och bedömer att den främst innebär fördelar för den enskilde brukaren. Förändrat myndighets- och kostnadsansvar ökar kontinuiteten och bör leda till ökad trygghet för den enskilde. I övrigt bedömer förvaltningen att ändrat kostnadsansvar kan ge en mer rättvis fördelning av kostnaderna i staden samt att handläggarnas arbetstid per ärende kommer öka vilket innebär att arbetssätten behöver vidareutvecklas.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har fått en remiss från kommunstyrelsen om ”Förslag till ändring av stadsdelsnämndernas myndighets- och kostnadsansvar för brukare som bor i bostad med särskild service enligt 9 § 9 Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)”. Remissinstanser är stadsledningskontoret samt Skarpnäcks, Spånga-Tenstas och Södermalms stadsdelsnämnd.

Remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 18 juli 2023.

Ärendet

Socialnämnden har i samarbete med kommunstyrelsen utrett möjligheter och konsekvenser av att myndighets- och kostnadsansvar inte byter stadsdelsnämnd i samband med att brukare i bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS flyttar. Samtliga stadsdelsnämnder har getts möjlighet att komma med

synpunkter och frågan har diskuterats med stadens referensgrupp för intresseorganisationer inom området för funktionsnedsättning.

Nuvarande riktlinjer för myndighets- och kostnadsansvar innebär att beslutande stadsdelsnämnd ansvarar för ärendet och för kostnaden i tre månader efter verkställighet. Därefter övergår ansvaret till den stadsdelsnämnd den enskilde flyttat till och denna registrerar ett nytt beslut.¹ Stadens ersättningssystem innebär att stadsdelsnämnderna kompenseras för insatsen men det kan finnas andra kostnader som den nya stadsdelsnämnden får överta som inte kompenseras genom stadens ersättningssystem. Exempel på detta är turbundna resor, kontaktperson, ledsagarservice, riksfärdtjänst samt medföljare vid semesterresa.

Bibehållet ärendeansvar skulle enligt socialförvaltningens kunna bidra till ökad kontinuitet för enskilda brukare då hen inte behöver byta handläggare på grund av flytt. Dokumentation om den enskilde skulle också hållas samlad på en stadsdel vilket kan vara en fördel. För stadsdelsnämnderna skulle bibehållet ärendeansvar innebära att handläggarna behöver ändra arbetsrutiner och det skulle innebära fler och längre resor samt fler olika kontakter mellan beställare och utförare. Det utgör dock inget rättsligt hinder att behålla myndighets- och kostnadsansvar om den enskilde ändrar folkbokföring till ett annat stadsdelsområde.

Statistik från stadens bedömnings- och förmedlingsgrupp visar att antalet ärendeöverföringar mellan stadsdelsnämnderna är ojämnt fördelat. Stadsdelsnämnder som har många LSS-bostäder riskerar därmed högre kostnader för sådant som inte kompenseras genom ersättningssystemet. En ändring av ärendeansvaret innebär att respektive stadsdelsnämnd har det fortsatta kostnadsansvaret för insatser nämnden beslutat om.

Socialnämnden föreslår att ändring genomförs i samband med att stadens riktlinjer för ärendeansvar revideras.

Socialförvaltningens jämställdhetsanalys

En ändring av ärendeansvaret mellan stadsdelsnämnderna avseende insatsen bostad med särskild service bedöms inte påverka jämställdheten mellan kvinnor och män när det gäller enskilda brukare. Däremot kommer fler män än kvinnor att beröras av förändringarna. Förklaringen är att det är fler män som har beslut om bostad med särskild service enligt LSS i dag.

¹ Undantag från tremånadsregeln är när avtal om köp av plats tecknas med utförare i enskild regi utanför valfrihetssystemet (LOV) i annan stadsdelsnämnd. I dessa fall behåller beslutande stadsdelsnämnd ärende- och kostnadsansvar utan tidsbegränsning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsdelsdirektörens stab i samverkan med sociala avdelningen och ekonomiavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och i pensionärsrådet den 7 juni 2023.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har inga invändningar mot att myndighets- och kostnadsansvar för brukare som bor i bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS ändras. Förvaltningen bedömer att nya riktlinjer för med sig både gynnsamma och mindre gynnsamma konsekvenser. Nedan följer förvaltningens synpunkter inom några områden.

Stockholmarnas fokus

För den enskilde brukaren ser förvaltningen främst fördelar med en ändring av myndighetsansvaret. Förändrade riktlinjer skulle ge en större kontinuitet vilket i de allra flesta fall bör leda till ökad trygghet. Den enskilde behöver inte berätta sin livshistoria flera gånger om hen flyttar utan får behålla sin handläggare. Att upprätthålla LSS normaliseringsprincip är grundläggande då bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS ofta är ett livslångt beslut och den enskilde har förstahandskontrakt på sitt boende.

Samverkan kring den enskilde är mycket viktigt för att uppnå god kvalitet. Förändrat myndighetsansvar kan innebära att boendena får svårt att veta vilken handläggare som de ska kontakta. Fler kontaktytor för både handläggare och boenden kan betyda generella svårigheter i samverkan. Vidare kan förändrat ärendansvar innebära en risk att individuppföljning sker mer sällan i boendet eftersom det inte går genomföra flera uppföljningar på samma boende samtidigt. Att individuppföljningar genomförs på plats i boendet är viktigt för att kvalitetssäkra den enskildes insats. Genom förändringen kan dock handläggare få insyn i flera verksamheter vilket innebär ökad kunskap om utbudet.

Medarbetarna

För enskilda handläggare ser förvaltningen en risk för ökad arbetstid per ärende för enskilda brukare som är placerade i boenden i egen regi, entreprenad eller inom valfrihetssystemet. Beroende på hur många brukare som berörs av förändringen kan större andel av handläggningstiden medföra resor i samband med individuppföljningar. En ändring kan dock även medföra att handläggare kan planera in flera uppföljningar på samma boende och därmed spara tid. För placeringar i externa boenden förändras inte arbetssättet jämfört med dagens riktlinjer.

Ekonomi

Förvaltningen bedömer att ändrat kostnadsansvar kan ge en mer rättvis fördelning av kostnaderna, till exempel om en stadsdelsnämnd har många invånare med behov av LSS-boende men få egna boenden. Nuvarande riktlinjer innebär att stadsdelsnämnderna interndebliterar när enskilda brukare flyttar till annan stadsdel. Flytten ska därmed inte påverka nämnderna budgetmässigt. Interndebliteringen är dock manuell vilket innebär att den ibland faller bort. För insatser som ingår i nämnders fasta anslag sker ingen motsvarande fakturering vilket kan innebära extra kostnader för till exempel turbundna resor för den nämnd enskild flyttar till.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Maria Klemets Hellberg
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Socialnämndens förslag till ändring av stadsdelsnämndernas myndighets- och kostnadsansvar för brukare som bor i bostad med särskild service enligt 9 § 9 Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2023-05-22
Maria Klemets Hellberg, Avdelningschef	2023-05-19